

Leptospirose

Leptospirose is een van dier op mens besmettelijke ziekte die ernstige gevolgen kan hebben. De ziekte komt wereldwijd voor, in Nederland is de aandoening zeldzaam.

Ratten en muizen kunnen de bacterie bij zich dragen. Deze bacterie kan de ziekte van Weil veroorzaken. Ratten verspreiden de ziekte door hun urine in grond, riool en in openbaar water achter te laten. En zo kunnen wij als mens dus ook besmet raken, als wij hiermee in aanraking komen.

Iedereen die in contact komt met vochtige aarde en water waar ratten zitten, kan de ziekte van Weil krijgen. Mensen die werken met riool, grond of oppervlaktewater hebben een grotere kans. Iemand die de ziekte van Weil heeft gehad, kan de ziekte opnieuw krijgen.

Sinds 2014 zien we een toename van meldingen van de ziekte van Weil. Waar de stijging door komt is nog niet duidelijk. Mogelijk spelen meerdere factoren een rol; de milde winters kunnen leiden tot een toename van ratten en muizen, evenals een toename van waterrecreatie door warme zomers.

Ziekteverschijnselen

De ziekte wordt gekenmerkt door griepachtige verschijnselen. Symptomen zijn onder andere plotseling opzettende (hevige) hoofdpijn, koorts, spier- en gewrichtspijnen, overgevoeligheid voor licht, misselijkheid en braken. In ernstige gevallen kan de ziekte leiden tot verstoringen in de functies van lever en nieren of treedt hersenvliesontsteking (meningitis) op. Wanneer de ziekte met relatief milde, griepachtige, verschijnselen verloopt, wordt meestal de diagnose leptospirose niet gesteld. De ziekte van Weil geeft veelal wel ernstige verschijnselen, die tot in 20% van de gevallen een dodelijke afloop heeft, indien behandeling niet tijdig wordt gestart.

De ziekte wordt behandeld met medicijnen. Soms is opname in een ziekenhuis nodig. Meestal word je weer helemaal beter na enkele weken. Je kunt je nog wel enkele maanden moe voelen. De ziekte van Weil lijkt op 'griep' zonder luchtwegklachten. Als je de afgelopen maand contact gehad met natuurwater of modder en krijg je bovenstaande klachten? Ga dan naar de huisarts en deel je vermoeden van leptospirose.

Mensen met de ziekte van Weil kunnen geen anderen besmetten

Besmettingsbronnen

De bacterie kan via wondjes of via de ogen, neus of mond in het lichaam komen. De tijd tussen het besmet raken en het ziek worden is 2 tot 30 dagen. Meestal is dit 7 tot 12 dagen.

- Contact met levende of dode ratten
- Contact met de urine van ratten
- Contact met aarde, riool en oppervlaktewater waarin zich besmette urine bevindt
- Door het zwemmen in sloten en plassen waarin besmette ratten leven.

Preventie

Primair is de bestrijden van ratten en muizen, dit kan via de gemeentelijke bestrijdingsdienst. Informatie kan worden nagevraagd via het KAD (Kennis- en Adviescentrum Dierplagen)

Op de werkvloer

- Draag rubberen handschoenen en laarzen bij contact met water of grond wanneer er ratten zijn gezien.
- Dek wondjes af voordat je in contact komt met aarde en water in de natuur.
- Was na contact met aarde of oppervlaktewater de handen met water en zeep.

Werk je met grond, riool of oppervlaktewater? Draag dan tijdens je werk beschermende kleding. Bescherm je ogen met een bril en je neus en mond met een kapje. Draag rubberlaarzen en handschoenen.

Beroepsrisicogroepen verhoogde blootstelling

Beroeps gebonden blootstelling vindt veelal plaats bij agrariërs, hoveniers, ongediertebestrijders (muskusrattenvangers), baggeraars en riool- en constructiewerkers. Ook dierenartsen, werkers in de vleesindustrie, jagers, boswachters en militairen lopen risico op besmetting.

Voor volwassenen die een verhoogd risico lopen op het krijgen van de ziekte van Weil is een vaccin beschikbaar.

Vaccinatie

Primaire vaccinatie: 2 doses à 1 ml met een interval van 15 dagen.

Boostervaccinatie: Eerste booster 4 tot 6 maanden na primaire vaccinatie, vervolgens om de 2 jaar.